

ЭХ ХҮҮХДИЙН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ҮНДЭСНИЙ ТӨВИЙН ЗАХИРЛЫН ТУШААЛ

2025 оны 01 сарын 17 өдөр

Дугаар 4/06

Улаанбаатар хот

ЭХЭМҮТ-ийн хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөө батлах тухай

Монгол улсын Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.1, 16.5.2 дахь заалт, Эрүүл мэндийн сайдын 2021 оны А/749, 2022 оны А/523, А/577, 2024 оны А/111, А/147 тоот тушаалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор ТУШААХ нь:

1. ЭХЭМҮТ-ийн "Сэргээн засах тусламж, үйлчилгээг хөгжүүлэх" үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг нэгдүгээр, "Элэг бүтэн Монгол" арга хэмжээний төлөвлөгөөг хоёрдугаар, "Халдварт өвчинтэй тэмцэх, сэргийлэх" арга хэмжээний төлөвлөгөөг гуравдугаар, "Жендерт сууринсан болон гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх, сэргийлэх" арга хэмжээний төлөвлөгөөг дөрөвдүгээр, "Эрүүл мэндийн салбар дахь хүүхдийн эрх, хамгаалал" арга хэмжээний төлөвлөгөөг тавдугаар хавсралтаар тус тус баталсугай.

2. Тушаалын хавсралтаар батлагдсан арга хэмжээний төлөвлөгөөг эмч, ажилтан нарт танилцуулан, удирдлага зохион байгуулалт, мэргэжил арга зүйгээр ханган, хэрэгжүүлэн ажиллахыг асуудал хариуцсан дэд захирал /Э.Бямбасүрэн, Д.Энхмаа, Т.Болормаа, Х.Цолмон, Б.Болорхорлоо/, албаны дарга /П.Отгонгэрэл, А.Оюунчимэг/ нарт тус тус үүрэг болгосугай.

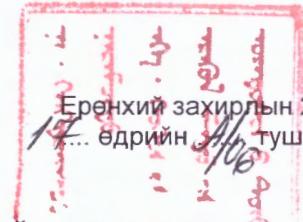
3. Төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн тайланг улирал бүр гаргаж 4, 6, 10, 12 дугаар сарын 05-ны өдрийн дотор ирүүлэхийг төвийн албадын дарга, тасаг нэгжийн эрхлэгч нарт, алба, тасаг нэгжийн тайланг нэгтгэн, өөрийн үнэлгээний хамт 4, 6, 10, 12 дугаар сарын 10-ны өдрийн дотор Хяналт шинжилгээ үнэлгээний ажилтанд ирүүлэхийг асуудал хариуцсан дэд захирал нарт тус тус үүрэг болгосугай.

4. Тушаалын хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг Хяналт шинжилгээ үнэлгээний ажилтан /Н.Анандра/-д даалгасугай.

ЕРӨНХИЙ ЗАХИРАЛ

Ж.ОТГОНБААТАР

ОЛ
Ерөнхий захирлын 2025 оны .... дугаар сарын
.... өдрийн ... тушаалын 01 дүгээр хавсралт

**“СЭРГЭЭН ЗАСАХ ТУСЛАМЖ, ҮЙЛЧИЛГЭЭГ ХӨГЖҮҮЛЭХ” ҮЙЛЧИЛГЭЭГ АГААР
ЭХ, ХҮҮХДИЙН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ҮНДЭСНИЙ ТӨВД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ /2025 ОН/**

ЗОРИЛГО: Сэргээн засах тусламж, үйлчилгээг урт болон богино хугацаагаар, нотолгоонд сууринсан цогц байдлаар үзүүлэх, чанартай аюулгүй, үйлчлүүлэгч төвтэй тусламж, үйлчилгээний зарчмыг баримтлах замаар олон улсын жишигт нийцүүлэн сайжруулж, хөгжүүлэх.

№	Стратеги	№	Хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа	№	Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Шалгуур үзүүлэлт, хүрэх үр дүн	Хариуцах нэгж, албан тушаалтан	Төсөв
Зорилт 1. Сэргээн засах тусламж, үйлчилгээний засаглал, манлайллыг бэхжүүлэх.								
1.3	Ил тод шударга засаглалыг дэмжих	1.3.1.	Эрүүл мэндийн тогтолцооны бүх түвшинд сэргээн засахын мэдээлэл цуглуулах, хяналт үнэлгээний тогтолцоог бий болгож, жил бүр тогтмол суурь түвшин, хүрэх түвшинг харьцуулан тайлагнах	1.3.1.1.	ЭМХТ-өөс сэргээн засах тусламж үйлчилгээний тоо мэдээг бусад тусламж үйлчилгээний нэгэн адил аймаг, нийслэлээр нэгтгэн, Эрүүл мэндийн үндсэн үзүүлэлтийн номонд жил бүр дүгнэн нийтлэх тогтолцоог бүрдүүлэх	Жил бүрийн сэргээн засах тусламж, үйлчилгээний суурь түвшин, хүрэх түвшин тодорхой болно. Эрүүл мэндийн үзүүлэлтэд сэргээн засах даганасан болон хавсарсан тусламж, үйлчилгээний тоо мэдээ тусгагдсан байна.	ЭШСГХ, ХЭ, ЭБЭЭ	Улсын төсөв
		1.3.2.	Бүх шатны эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээ үзүүлэгч эмнэлгийн мэргэжилтний ажлын гүйцэтгэлийн үнэлгээнд сэргээн засахын мэргэжлийн багтай хамтран ажилласан байдлыг үнэлдэг болох	1.3.2.1	Чиглэл бүрээр сэргээн засах мэргэжлийн багтай эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээний уялдаа холбоо, хамтын ажиллагааг үнэлэх загварчлал гаргах	Үнэлгээний аргачлал Эмнэлгийн тусламж үйлчилгээг цогцоор үзүүлдэг болсон байна.	ХНА, ХЭ, ЭБЭЭ	Улсын төсөв
Зорилт 2. Хүний нөөцийн чадавхыг бэхжүүлэх								
2.1	Мэдлэг үр, чадварыг нэмэгдүүлэх	2.1.1.	Төгсөлтийн өмнөх болон дараах сургалтын хөтөлбөрийг шинэчлэн	2.1.1.1	Хэл засалч бэлтгэх сургалтын хөтөлбөр боловсруулан сургалтын	Хөтөлбөр, Бэлтгэсэн мэргэжилтний тоо,	ЭШСГХ, ХЭ, ХНА	Улсын төсөв

			боловсруулах		системд мэргэшсэн бэлтгэх	нэвтрүүлэн мэргэжилтэн	Хэл засалч бэлтгэгдэн, сэргээн засах тусламж, үйлчилгээг цогцоор үзүүлэх боломж бүрдсэн байна.		
		2.1.2.	Олон улсын стандартад нийцсэн, нотолгоонд сууринсан сэргээн засах тусламж үйлчилгээг үзүүлэх ажиллах хүчиний чадавхыг сайжруулах	2.1.2.3	Сэргээн засахын мэргэжилтнүүдийг богино хугацаагаар гадаад улсын чадварлаг эмнэлгүүдэд дадлагажуулан сургах		Гадаадад сургаж бэлдсэн мэргэжилтний тоо, Сэргээн касахын төрөлжсөн мэргэшлийн багш нарыг ОУ-ын стандартад нийцсэн мэдлэг, ур чадвартай болсон байна.	ЭШСГХ, ХЭ, ХНА	Улсын төсөв
				2.1.2.4	ОУ-ын зөвлөхүүд болон гадаадад бэлтгэгдсэн багш наратай хамтран семинар, дадлага сургалт зохион байгуулах		Семинар, дадлага сургалтын тоо, үйл ажиллагааны тайлан Семинар, дадлага сургалт зохион байгуулсан байна.	ХНА, ЭШСГХ, ХЭ, ЭБЭЭ	Улсын төсөв

Зорилт 3. Олон улсын жишигт нийцсэн нотолгоонд сууритсан сэргээн засах тусламж, үйлчилгээг хөгжүүлэх

3.2	Эрдэм шинжилгээний ажлыг бодлогоор дэмжих	3.2.1	Сэргээн засах тусламж, үйлчилгээний зорилго, үр ашиг, үр дүнгийн талаар олон улсын болон дотоодын судалгааг дэмжих	3.2.1.1	Сэргээн засах тусламж, үйлчилгээний зорилго, үр ашиг, үр дүнгийн талаар олон улсын болон дотоодын судалгааг хийх	Судалгааны үр дүн, Судалгаа хийгдсэн байна.	ЭШСГХ, ХЭ, ЭБЭЭ	Улсын төсөв
		3.2.2		3.2.2.1	Сэргээн засах тусламж үйлчилгээг хөгжүүлэх талаар хэлэлцэх үндэсний хэмжээний уулзалт жил бүр зохион байгуулах	Зохион байгуулсан арга хэмжээний тайлан Үндэсний хэмжээний уулзалт зохион байгуулсан байна.	ХЭ, ЭБЭЭ	Улсын төсөв
		3.2.3	Эмч, эмнэлгийн мэргэжилтэн, олон нийт сэргээн засахын тусламж, үйлчилгээний талаар олон талт мэдлэгтэй болох боломжийг нэмэгдүүлэх	3.2.3.1	Нотолгоонд сууринсан судалгаанд үндэслэсэн мэдээллийг агуулсан гарын авлага гаргах, цахим хуудас нээн ажиллуулах	Гарын авлагын төрөл, тоо. Гарын авлага цахим мэдээллийн сүлжээнд байршсан.	ЭШСГХ, ХЭ, ЭБЭЭ	Улсын төсөв
3.3	Оношилгоо эмчилгээний олон улсын	3.3.1	Оношилгоо эмчилгээний олон улсын сүүлийн үеийн эмнэлзүйн	3.3.1.1	Uptodate, DynaMed, Best Practice .....гэх мэт Олон улсын эмнэлзүйн	Цахим платформыг хэрэглэж хэвшсэн эмнэлгийн мэргэжилтний	ХЭ, ЭБЭЭ	Улсын төсөв

	сүүлийн үеийн эмнэлзүйн удирдамжийн цахим платформыг хэрэглэж хэвших		удирдамжийн цахим платформыг хэрэглэж хэвших боломжийг бий болгох		удирдамжийн платформыг хэрэглэж хэвших	цахим хэрэглэж	тоо, Оношилгоо эмчилгээний олон улсын сүүлийн үеийн эмнэлзүйн удирдамжийн цахим платформыг хэрэглэж хэвшсэн байна.		
--	---	--	---	--	--	----------------	---	--	--

Зорилт 5. Сэргээн засах тусlamж, үйлчилгээний чанар, аюулгүй байдлыг тасралтгүй хэмжих сайжруулах

5.1	Сэргээн засах тусlamж, үйлчилгээний чанар, аюулгүй байдлын шалгуур үзүүлэлтийг боловсруулж тогтмол хэмжих	5.1.2	Тулгамдсан ноцтой асуудлыг шийдэх хөтөлбөрийг боловсруулж, хэрэгжүүлдэг журмыг батлан хэрэгжүүлэх	5.1.2.1	Эрүүл мэндийн байгууллага нь тулгамдсан ноцтой асуудлаа шийдвэрлэх чиглэлээр хөтөлбөр боловсруулан, хэрэгжүүлж тогтмолжуулах	Сэргээн засах тусlamж, үйлчилгээний чанар, аюулгүй байдлын шалгуур үзүүлэлтийг шинээр (нийтлэг болон өвөрмөц) боловсруулж батлуулсан байна.	ЭМТҮЧАБА, ХЭ, ЭБЭЭ	Улсын төсөв
-----	---	-------	---	---------	--	---	--------------------------	-------------

Зорилт 6. Олон нийт, нийгэм, хамт олонд түшиглэсэн сэргээн засах тусlamж, үйлчилгээг хөгжүүлэх

6.1	Сэргээн засах тусlamж, үйлчилгээний талаар авч хэрэгжүүлж буй нийгмийн эрүүл мэндийн тогтолцоог сайжруулах	6.1.2	Олон нийтэд хүрч буй эрүүл мэндийн боловсрол олгох хөтөлбөрт сэргээн засах тусlamж, үйлчилгээний тухай тогтмол оруулж байх	6.2.1.1	Жил бүр сэргээн засах тусlamж, үйлчилгээний ач холбогдыг танилцуулах өдөрлөг зохин байгуулах	Олон нийтэд чиглэсэн зохион байгуулсан арга хэмжээ Олон нийтийн ойлголт нэмэгдсэн байна.	ЭШСГХ, ХЭ, ЭБЭЭ	Улсын төсөв
-----	--	-------	--	---------	--	--	-----------------------	-------------

— ооо ---

02
Ерөнхий захирлын 2025 оны .... дугаар сарын
17.... өдрийн 02 тушаалын 02 дугаар хавсралт

**“ЭЛЭГ БҮТЭН МОНГОЛ” АРГА ХЭМЖЭЭГ
ЭХ, ХҮҮХДИЙН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ҮНДЭСНИЙ ТӨВД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ /2025 ОН/**

ЗОРИЛГО: Гепатитын вирусийн халдвартыг эрт илрүүлэх, оношилох, эмчлэх, тусламж үйлчилгээний төвлөрлийг сааруулах чанар, хүртээмжийг нэмэгдүүлэх, элэгний архаг үрэвсэл, хатуурал, хорт хавдрын хяналт, тандалтыг сайжруулах, цахимжуулах, халдвартархад эрсдэлийг бууруулан тархалтыг хязгаарлана.

№	Үйл ажиллагааны хөтөлбөрт тусгагдсан зорилт	№	Хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа	Хүрэх үр дүн	Хариуцах нэгж, албан тушаалтан	Төсөв
Зорилт 1. Гепатитын вирусийн халдвараас сэргийлэх эрүүл мэндээ хамгаалах зөв дадал хэвшилд иргэдийг сургах, дархлаажуулалтыг өргөжүүлэх, халдвараас сэргийлэх, хянах цогц арга хэмжээг хэрэгжүүлэн хүн амын халдварт авах эрсдэлийг бууруулна.						
1.	Эрүүл мэндийн байдал, эрхэлдэг ажил хөдальмөр, амьдралын хэв маяг, зан үйлээс хамааран гепатитын вирусийн халдварт өртөх эрсдэлтэй болон нийт хүн амд чиглэсэн мэдээлэл, сургалт, сурталчилгааг зохион баигуулах	3.	Жирэмсний хяналтын зөвлөгөө, шинжилгээгээр гепатитын В, С, Дельта вирусийн халдварт өртөх эрсдэлээс сэргийлэх талаар жирэмсэн эмэгтэйчүүдэд мэдээлэл сурталчилгаа зохион баигуулах	Жирэмсний хяналтын явцад жирэмсэн эмэгтэйчүүдэд зөвлөгөө мэдээлэл, сургалтыг хийж байгаа явцад дэмжлэгт хяналт хийсэн байна.	ЭБЭЭ, ЭШСГХ	ОУБ
2.	Гепатитын В вирусийн эсрэг дархлаажуулалтын хамралтыг нэмэгдүүлэх.	1.	Гепатитын В вирусийн вакцин, иммуноглобулии, тавт вакцины хамралтыг үнэлэх.	Гепатитын В вирусийн халдвартай эхээс төрсөн нярайг 12 цагийн дотор вакцин болон гепатит В вирусийн эсрэг иммуноглобулинаар дархлаажуулсан байдалд хяналт, үнэлгээ хийсэн байна.	ХЭ, СТ	Улсын төсөв
3.	Эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээтэй холбоотой халдвараас сэргийлэх, аюулгүй тарилга, цусны аюулгүй байдлыг сайжруулах, гепатитын вирусийн хандвар дамжих эрсдэлийг бууруулах чиглэлээр эрүүл мэндийн ажилтныг чадавхжуулах	1.	Улсын болон хувийн хэвшлийн ЭМБ-ын халдварын сэргийлэлт, хяналтын үнэлгээг тогтолжуулах	Шудний тусламж үйлчилгээний халдварын сэргийлэлт, хяналтын үйл ажиллагааг үнэлнэ.	СТ, ХЭ, ЭБЭЭ	Улсын төсөв
		2.	Эрүүл мэндийн ажилтнуудыг халдварын сэргийлэлт хяналтын чиглэлээр чадавхжуулах	Шуд, эх барих, эмэгтэйчүүд, уламжлалт анагаах ухаан, мэс заслын тусламж үйлчилгээ үзүүлдэг эмч, ажилтнуудыг халдварын сэргийлэлтийн хяналтын чиглэлээр үе шаттайгаар сургалтад хамруулна.	ХНА, СТ, ХЭ, ЭБЭЭ	Улсын төсөв

		4.	Эрүүл мэндийн ажилтнуудын Гепатитын вирусийн халдварын илрүүлэг, сэргийлэлт, эрсдэлт хүчин зүйлд өртөлтийн мэдээ, мэдээллийг одоогийн цахимд нэгтгэх.	Цахим системд орсон байна.	СТ, ХЭ, ЭБЭЭ	Улсын төсөв
4.	Эхээс хүүхдэд гепатитын В, С вирусийн халдвар дамжихаас урьдчилан сэргийлэх, тандалт, хяналтыг сайжруулах	1.	Жирэмсэн эмэгтэйчүүдэд хийх вируст гепатитын халдварын илрүүлэг тандалт, хяналтыг сайжруулах.	Гепатитын В, С вирусийн халдвартай жирэмсэн эхийн илрүүлэг, тандалт, бүртгэл мэдээлэл, эмчилгээ, хяналтын тогтолцоог бэхжүүлсэн байна.	СТ, ЭБЭЭ	Улсын төсөв
		2.	Гептититын В вирусийн халдвартай эхээс төрсөн хүүхдэд хийсэн дархлаажуулалт (төрсний дараах 12 цагийн дотор гепатитын В вирусийн эсрэг вакцины эхний тунг, В вирусийн эсрэг евөрмөц иммуноглобулинтай хамт хийнэ), лабораторийн шинжилгээ (6 сартайд HBsAg, HBsAb, HbcAb илрүүлнэ)-ний хамралтыг үнэлэх	Эхээс хүүхдэд Гепатитын В вирусийн халдвар дамжих замыг таслан зогсоох журмын хэрэгжилтийг үнэлж, тогтолцоог бэхжүүлсэн байна.	СТ, ХЭ, ЭБЭЭ	ОУБ
		3.	Гелатитын С вирусийн халдвартай эхээс төрсөн хүүхдэд З настайд aHCV илрүүлэг шинжилгээг хийж эхээс хүүхдэд халдвар дамжсан эсэхэд тандалт хийх	Тандалтын тогтолцоог сайжруулж, тандалт судалгаанд хамруулах заавар удирдамжийн хэрэгжилтийг үнэлсэн байна.	СТ, ХЭ	ОУБ
		4.	Жирэмсний хяналт болон төрсний дараах эмчилгээний хамрагдалтыг нэмэгдүүлэх, үйл ажиллагаанд дэмжлэгт хяналт хийх	Жирэмсний хяналт болон төрсний дараах эмчилгээний хамрагдалтыг нэмэгдүүлэх, хяналтыг сайжруулсан байна.	СТ, ЭБЭЭ	ОУБ
		5.	Тэмбүү, ХДХВ, гепатитын В, С вирусийн халдвар эхээс хүүхдэд дамжихыг таслан зогсоох ДЭМБ-ын үнэлгээнд хамрагдах	Тэмбүү, ХДХВ, гепатитын В, С вирусийн халдвар эхээс хүүхдэд дамжихыг таслан зогсоох үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг үргэлжлүүлэн хэрэгжүүлэх арга зүйгээр хангасан байна.	СТ, ЭБЭЭ, ХЭ	ОУБ
Зорилт 2: Гепатитын В, С, Дельта вирусийн халдварын тандалт, илрүүлэг, оношилгоо, эмчилгээ, хяналтыг сайжруулж, хүн амд чанартай багц тусlamж, үйлчилгээг тэгш хүртээмжтэй хүргэнз.						
5.	Гепатитын В, С, Дельта вирусийн халдварын тусlamж үйлчилгээний эураглалыг гарган, удирдамж шинэчлэн, эрсдэлт булэгт чиглэсэн үйл	2.	Гепатитын В, С, Дельта вирусийн халдварын тусlamж үйлчилгээний зураглал (каскад) улс, аймаг, дүүргийн хэмжээнд гаргах	Гепатитын В, С, Дельта вирусийн халдварын тусlamж үйлчилгээний зураглал улсын хэмжээнд гаргасан байна.	СТ, ХЭ, ЭБЭЭ	Улсын төсөв

	ажиллагааг зохион байгуулна	4.	Гепатитын В, С, Дельта вирусийн архаг халдвартын тандалт, илрүүлэг, оношилгоо, эмчилгээ, хяналтын удирдамжийг шинэчлэн боловсруулж, мөрднө.	Эмч, мэргэжилтнийг сургах төлөвлөгөө, хөтөлбөрийн дагуу сургалт зохион байгуулсан байна.	СТ, ЭШСГХ, ХНА	ОУБ
6.	Эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнийг чадавхжуулах, тасралтгүй сургах, өөрөө сурх аргачлалд тулгуурласан сургалтын шинэ тогтолцоог нэвтрүүлэх	1.	Лавлагаа шатлалын эрүүл мэндийн байгууллагын эмч эмнэлгийн мэргэжилтнүүдэд тандалт, илрүүлэг, оношилгоо, эмчилгээний талаар тасралтгүй сургалт зохион байгуулах	Лавлагаа шатлалын эмч эмнэлгийн мэргэжилтнүүдэд гепатит вирусийн халдвартын оношилгоо, эмчилгээ, хяналт болон ДЭМБ-ын халдвартыг таслан зогсоо баталгаажуулах үнэлгээний талаарх тасралтгүй сургалт хийсэн байна.	XNA, СТ,	Улсын төсөв
		2.	Анхан шатны эрүүл мэндийн байгууллагын эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнүүдэд тандалт, илрүүлэг, оношилгоо, эмчилгээний талаар тасралтгүй сургалт зохион байгуулах	Сум, өрхийн ЭМТ-ийн эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнүүдэд ажлын байран дахь тасралтгүй сургалт зохион байгуулсан байна.	СТ, ЭШСГХ	ОУБ
		3.	Гепатит вирусийн халдвартын тархалтыг таслан зогсоо асуудлаарх үндэсний зөвлөгөөн зохион байгуулах	Үндэсний зөвлөгөөн зохион байгуулсан байна.	ЭШСГХ, СТ	ОУБ
7.	Лабораторийн чадавхийг сайжруулах замаар гепатитын вирусийн халдварт, элэгний хатуурал, элэгний хорт хавдрын оношилогооны баталгааг хангах, орон нутагт вирусийн ачаалал тодорхойлох шинжилгээг тогтмолжуулах.	1.	Гепатитын вирусийн халдварт илрүүлэх түргэвчилсэн оношлуурын үнэлгээ хийх	Оношлуурын үнэлгээг хийсэн байна.	СТ, ХЭ, ЭБЭЭ	Улсын төсөв
Зорилт 3: Цахим бүртгэлийн программыг хөгжүүлэх замаар гепатитын вирусийн цочмог болон архаг халдвартын хяналтын тогтолцоог бүрдүүлнэ.						
8.	Гепатитын вирусийн халдвартын илрүүлэг, оношилгоо, эмчилгээ, хяналтын цахим бүртгэлийг хэрэглэгчдэд ээлтэй болгон хөгжүүлэх ашиглалтыг сайжруулах	2.	Цахим программыг ашиглах мэдээллийн цахим сангийн нууцлал, аюулгүй байдлыг хангах талаар мэргэжил, арга зүйгээр хангах, программын ашиглалтад эрүүл мэндийн байгууллагын удирдлагаас хяналт тавих	Мэдээллийн системийн ашиглалтын талаар сургалтыг эрүүл мэндийн ажилтнууд, статистик эмч нарт зохион байгуулсан байна.	СТ, ЭШСГХ, ХНА,	Улсын төсөв

~~17 Ерөнхий захирлын 2025 оны 03 дугаар сарын тушаалын 03 дугаар хавсралт~~

“ХАЛДВАРТ ӨВЧИНТЭЙ ТЭМЦЭХ, СЭРГИЙЛЭХ” АРГА ХЭМЖЭЭГ ЭХ ХҮҮХДИЙН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ҮНДЭСНИЙ ТӨВД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ТӨЛӨВЛӨГ

ЗОРИЛГО: Эрүүл мэндийн аюулгүй байдлыг хангах, ирээдүйн сорилтыг даван туулах арга замыг тодорхойлоход олон салбарын оролцоог хангах, халдварт өвчнөөс сэргийлэх, тандах, хяналт тавих нэгдсэн тогтолцоог бэхжүүлэх, нийгмийн эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний чанар, хуртээмжийг сайжруулах замаар халдварт өвчиний тохиолдлыг тогтвортой бууруулж, тархалтыг таслан зогсооход оршино.

№	Үйл ажиллагааны хөтөлбөрт тусгагдсан зорилт	№	Зорилтыг хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Хүрэх түвшин, үр дүнгийн үзүүлэлт	Хариуцах нэгж, албан тушаалтан	Төсөв
Зорилт 1. Эрүүл мэндийн аюулгүй байдалд нөлөөлөх шинэ сорилт, болзошгүй цар тахал, нийгмийн эрүүл мэндийн ноцтой байдлын үеийн хариу арга хэмжээний бэлэн байдлын чадавхийг нэмэгдүүлж, халдварт өвчний тандалт, хяналтын тогтолцоог бэхжүүлэх						
1.	Үйл ажиллагааны чиглэл 1.2. Олон улсын эрүүл мэндийн дүрмээр зохицуулагдах халдварт өвчин, нийгмийн эрүүл мэндийн ноцтой байдал, халдварт өвчний тандалтын тогтолцоог бэхжүүлэх, тогтвортой байдлыг хангах	1.	Томуугийн харуулдан тандалтын тогтвортой байдлыг хангаж, Коронавируст халдварт /КОВИД-19/-ын тандалтыг нэгтгэх, үйл ажиллагааг бэхжүүлэх	Тандалтын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэн сургалт, хяналтууд хийгдэнэ.	СТ, ЭШСГХ, ХЭ, ЭБЭЭ, СА, ХНА,	Улсын төсөв
		2.	Халдварт өвчний тандалтын тоо мэдээг цахимжуулах	Халдварт өвчний тандалтын цахим программын хөгжүүлэлт хийгдсэн байна.	СТ, ЭШСГХ,	ДЭМБ
		3.	Халдварт өвчнөөс сэргийлэх, тандах, хяналт тавих үйл ажиллагааны тогтвортой байдлыг хангах	Халдварт өвчнөөс сэргийлэх, тандах, хяналт тавих үйл ажиллагааны төсөв, зардлыг улсын төсөвт тусгувулсан байна.	СТ	ОУБ
2.	Үйл ажиллагааны чиглэл 2.2. Дархлаажуулалт бүхий халдварт өвчний тандалт, аюулгүй дархлаажуулалтын тогтолцоог бэхжүүлж, тогтвортой байдлыг хангах	5.	Вакцины хадгалалт тээвэрлэлт, чанар аюулгүй байдлыг хангах	Вакцины зохистой менежмент үнэлгээ хийх, эмнэлгийн тоног төхөөрөмжийн инженер, техникийн ажилтныг багц цагийн сургалтанд хамруулсан байна.	СТ, ХЭ,	Улсын төсөв
		6.	Дархлаажуулалтын дараах урвал хүндрэлийн тандалт, хариу арга хэмжээг хэрэгжүүлэх тасралтгүй байдлыг хангах	ДДҮХ-ийн ноцтой тохиолдол бүрийг хороогоор хэлэлцүүлж, эрүүл мэндийн ажилтныг багц цагийн богино сургалтанд үе шаттайгаар хамруулсан байна.	СТ, ХЭ,	Улсын төсөв
3.	Үйл ажиллагааны чиглэл 2.3. Дархлаажуулалт бүхий халдварт өвчний тандалт, хариу арга	7.	Вакцины тасралтгүй байдал болон санхүүгийн тогтвортой байдлыг хангах	Шаардлагатай вакцин, дагалдах хэрэгслээр тасралтгүй хангагдсан байна.	СТ, ХЭ,	Улсын төсөв

	хэмжээний чадавхийг сайжруулах	8.	Дархлаажуулалтын цахим бүртгэлийг өргөжүүлэх	Вакцинд хамрагдсан хүмүүсийн мэдээллийн санг нэмэгдүүлж, вакцины нөөцийн бүртгэлийг программаар авдаг болсон байна. Цахим бүртгэлийн тоо мэдээнд дүн шинжилгээ хийж, багц цагийн сургалт зохион байгуулсан байна.	СТ, ХЭ, ЭШСГХ	Улсын төсөв
		9.	Мэргэшүүлэх сургалтыг тасралтгүй зохион байгуулах	Вакцинд хамрагдсан хүмүүсийн мэдээллийн санг нэмэгдүүлж, вакцины нөөцийн бүртгэлийг программаар авдаг болсон байна. Цахим бүртгэлийн тоо мэдээнд дүн шинжилгээ хийж, багц цагийн сургалт зохион байгуулсан байна.	СТ, ХНА, ХЭ	Улсын төсөв

Зорилт 3. Олон нийт, иргэний нийгмийн оролцоотой сурьеэгийн цогц, чанартай тусламж үйлчилгээг хүн амд тасралтгүй хүртээмжтэй хүргэж, 2030 онд сурьеэгийн халдварын тархалтыг таслан зогсоох дэлхийн стратегийн зорилтын биелэлтийг хангах

4.	Үйл ажиллагааны чиглэл 3.3. Эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээнд “иргэн төвт” хандлагыг хэвшүүлж, анхан шатны эрүүл мэндийн байгууллагын оролцоог сайжруулах замаар сурьеэгийн тусламж үйлчилгээний төвлөрлийг сааруулах	10.	Эрүүл мэндийн байгууллагын халдвараас сэргийлэх, хянах нөхцөлийг сайжруулж, үйлчлүүлэгчид ээлтэй орчин бүрдүүлэх	Дотоод хяналтын тоог 10%-р нэмэгдүүлнэ. Үйлчүүлэгчид ээлтэй цэвэр орчин бүрдүүлэхэд онцгой анхаарч ажиллана.	СТ, ХҮИТА, ХЭ, ЭБЭЭ	Улсын төсөв
		11.	Хүүхдийн сурьеэгийн илрүүлэг, оношилгоог сайжруулах	Бэлтгэгдсэн эмч хүүхдийн сурьеэг илрүүлэх чиглэлээр үзлэг, оношлогоо хийж тайланг гаргасан байна.	ХЭ, СТ	Глобаль сан
		12.	Халдварт бус өвчин (чихрийн шижин)-тэй хүмүүсийн дундах сурьеэгийн халдварын тархалт, сурьеэгийн эмчилгээний үр дүнг судлах	ХЗП-ийн Дотоод шүүрлийн булчирхайн эмчийн хяналтанд байгаа чихрийн шижинтэй хүүхдүүдэд сурьеэ илрүүлэх ажлыг зохион байгуулна.	ХЭ,	Глобаль сан
5.	Үйл ажиллагааны чиглэл 3.5. Сурьеэгээс сэргийлэх, эрт илрүүлэх арга хэмжээнд иргэд болон орон нутгийн төр, захиргааны байгууллага, ажил олгогчид, иргэний нийгмийн байгууллагын оролцоо, хариуцлагыг нэмэгдүүлэх, тэгш бус байдал, ялгаварлан гадуурхалтыг бууруулах, хүний эрхийг хангах цогц арга хэмжээг	13.	Сурьеэгийн мэдээлэл, сургалт сурталчилгааны нэгдсэн төлөвлөгөөг боловсруулж, хэрэгжүүлэх	Иргэдэд зориулан сурьеэгээс сэргийлэх, эмч, ажилчид сурьеэг эрт илрүүлэх чиглэлээр нэгдсэн төлөвлөгөө гаргаж батлуулан хэрэгжүүлэн ажиллана.	ЭШСГХ, ХЭ, ЭБЭЭ	Улсын төсөв

	хэрэгжүүлэхдэд чиглэсэн ухуулга нөлөөллийн ажлыг эрчимжүүлэх					
Зорилт 4. Бэлгийн замаар дамжих халдварт, хүний дархлал хомсдолын вирусийн халдвараас сэргийлэх, эрт илрүүлэлтийг эрчимжүүлэх, “иргэн төв”-тэй эрүүл мэндийн цогц, чанартай тусламж үйлчилгээний хүртээмжийг нэмэгдүүлж, халдварын тархалтыг бууруулах						
6.	Үйл ажиллагааны чиглэл 4.1. БЗДХ, ХДХВ, ДОХ-ын вирусийн халдвараас сэргийлэх, оношилгоо, тусламж, үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулах эрх зүйн орчныг боловсронгуй болгох	14.	“Эхээс хүүхдэд ХДХВ, тэмбүү, гепатитын В вирусийн халдварт дамжихаас сэргийлэх” удирдамжийг шинэчлэх, хэрэгжүүлэх	Жирэмсэн эхчүүдийг шаардлагатай шинжилгээнд хамруулна. Гурвалсан халдварын илрүүлгийн сайжруулна.	СТ, ЭБЭЭ, ХЭ	Улсын төсөв
7.	Үйл ажиллагааны чиглэл 4.2. БЗДХ, ХДХВ, ДОХ-ын вирусийн халдвараас сэргийлэх, тандах, хянах тогтолцоог бэхжүүлэх	15.	Эхээс хүүхдэд ХДХВ, тэмбүү, гепатитын В, С вирусийн халдварт дамжихаас сэргийлэх үйл ажиллагааны нэгдсэн төлөвлөгөө батлуулж, хэрэгжүүлэх	Эмнэлгүүдийн үндсэн төлөвлөгөөнд тусган хэрэгжилтийг хангана.	СТ, ХЭ, ЭБЭЭ,	Улсын төсөв
8.	Үйл ажиллагааны чиглэл 6.1. Болзошгүй цар тахал, нийгмийн эрүүл мэндийн ноцтой байдал, халдварт өвчний лабораторийн оношилгоонд орчин үеийн дэвшилтэт техник технологи, инновацийг нэвтрүүлэх эрх зүйн орчныг боловсронгуй болгох	17.	Халдварт өвчнийг илрүүлэх, тандах, оношлох лабораторийн чадавхыг үнэлэх	Нэгдсэн лаборатрийн тасаг шинжилгээний тоог нэмэгдүүлнэ.	СТ, ХЭ, ЭБЭЭ, ХСХА	Улсын төсөв
9.	Үйл ажиллагааны чиглэл 6.2. Халдварт өвчнийг илрүүлэх, тандах, оношлох лабораторийн чанарын удирдлагын тогтолцоог сайжруулах	18.	Халдварт өвчнийг илрүүлэх, тандах, оношлох лабораторийг чанарын гадаад хяналтын хүрээг өргөжүүлэх	Олон улсын чанарын гадаад хяналтад нэмэлтээр орсон халдварт өвчний үүсгэгчийн хяналтыг тогтмолжуулсан байна.	СТ	Улсын төсөв
Зорилт 7. Эрүүл мэндийн байгууллагын халдвараас сэргийлэх, хянах тогтолцоог бэхжүүлж, бичил биетний тэсвэржилтийг тандах тогтолцоог сайжруулах						
10.	Үйл ажиллагааны чиглэл 7.1. Эрүүл мэндийн байгууллагуудын халдвараас сэргийлэх, хянах тогтолцоог бүх түвшинд бэхжүүлж,	19.	Эрүүл мэндийн байгууллагын халдвараас сэргийлэх, хянах тогтолцоог бэхжүүлэх	ХСХ-н чиглэлээр хийх хяналтын тоог 10%-р нэмэгдүүлнэ.	СТ, ХЭ, ЭБЭЭ, ХСХА	ОУБ

	хүний нөөцийг чадавхижуулах	20.	Эрүүл мэндийн байгууллагын ажилтныг халдварын сэргийлэлт, хяналтын чиглэлээр мэргэшүүлэх сургалтад хамруулах	Тасаг нэгжийн эрхлэгч, албадын дарга, ахлах сувилагч нарыг сургалтанд хамруулна.	СТ, ХНА, ХЭ, ЭБЭЭ, СА, ХСХА	ОУБ
		21.	Эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээтэй холбоотой халдвар (ЭТҮХХ)-ын тандалтыг сайжруулах	Сар бүр тандалтын мэдээг оруулан тайланг хүргүүлэн ажиллана.	СТ ХСХА ХЭ, ЭБЭЭ,	ОУБ
		22.	Эрүүл мэндийн байгууллагын хог хаягдлын менежментийн тогтвортой байдлыг хангах	Аюултай хог хаягдал боловсруулах үйлдвэрийн үйл ажиллагаа жигджрсэн байна.	СТ	ОУБ
11.	Үйл ажиллагааны чиглэл 7.2. Бичил биетний тэсвэржилтийг тандах тогтолцоог сайжруулах, тэсвэртэй бичил биетний тархалтыг хянах	23.	Эмэнд тэсвэртэй бичил биетний тандалтын нэгдсэн гогтолцоог бүрдүүлэх	WHO-NET программ руу оруулж байгаа тайлан мэдээг нийт эмч нарт улирал тутам мэдээлдэг болно.	СТ	ОУБ
		24.	Бичил биетний тэсвэржилтийн олон улсын тандалтын цахим сүлжээ (CLASS)-нд нэгдэх	Сэргэжлийн тэсвэржилтийн мэдээллэх урсгалыг шинэчлэн боловсруулж бүх ажилчдад сургалт хийнэ.	СТ, ЭШСГХ, ЭБЭЭ, ХЭ	ОУБ
		25.	Эрүүл мэндийн байгууллагад тэсвэртэй бичил биетний халдвараас сэргийлэх үйл ажиллагааг эрчимжүүлэх	Нянгийн тэсвэржилтийн мэдээг улирал бүр эмч нарт танилцуулна.	СТ, ЭБЭЭ, ХЭ, СА	ОУБ

— oOo ---

Ерөнхий захирлын 2025 оны ... дугаар сарын
06 .... өдрийн ... тушаалын 04 дүгээр хавсралт

**“ЖЕНДЕРТ СУУРИЛСАН БОЛОН ГЭР БҮЛИЙН ХҮЧИРХИЙЛЭЛТЭЙ ТЭМЦЭХ, СЭРГИЙЛЭХ” АРГА ХЭМЖЭЭГ
ЭХ, ХҮҮХДИЙН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ҮНДЭСНИЙ ТӨВД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ /2025 ОН/**

№	Хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа	Шалгуур үзүүлэлт	2025 оны хүрэх түвшин	Хариуцах нэгж албан тушаалтан	Төсөв
Зорилт 1. Жендерт суурисан болон гэр бүлийн хүчирхийлэлд үзүүлэх эрүүл мэндийн тусlamж үйлчилгээний эрхzүйн орчныг сайжруулах					
1.1	Жендерт суурисан болон гэр бүлийн хүчирхийлэлд өртсөний дараа үзүүлэх эрүүл мэндийн тусlamж үйлчилгээний төрөл болон мэдээлэх журмыг шинэчлэн боловсруулан батлуулах	Батлагдсан журам	Тусlamж, үйлчилгээ үзүүлэх журмыг боловсруулж батлуулна	СТ, ЭБЭЭ, ХЭ, СА	Улсын төсөв
1.4	Хүчирхийлэлд өртсөн хохирогчдод үзүүлэх тусlamж, үйлчилгээний чанарын үндэсний стандарт боловсруулж, мөрдөх	Батлагдсан стандарт Стандартыг нэвсруулсан ЭМБ-ын тоо	Стандартын төслийг хэлэлцүүлж, батлуулна.	СТ, ЭМТҮЧАБА, СА	Улсын төсөв
1.6	Хүчирхийлийн хохирогчдод шаардлагатай өндөр өртөгтэй тусlamж үйлчилгээ (КТ, MRI)-г холбогдох байгууллагын тодорхойлолтыг үндэслэн ЭМД-ын сангаас 100% даах нөхцөл бүрдүүлэх	Үнэ төлбөргүй тусlamж үйлчилгээ үзүүлсэн хүний тоо/хүйс	Тушаалыг хэрэгжилтийн хангана	СТ, ЭБЭЭ, ХЭ	Улсын төсөв
1.7	Гамшиг, нийгмийн эрүүл мэндийн ноцтой байдлын үед хүчирхийлэлд өртсөн хохирогчдод үзүүлэх тусlamж үйлчилгээний бэлэн байдлын үнэлгээ хийх	Тусlamж үйлчилгээний бэлэн байдлын үнэлгээний тайлан тархаасан байна	Үнэлгээний дүнг үндэслэн эрсдэлийн үеийн харилцаа холбооны журамд нэмж тусгуулна	СТ, ЭБЭЭ, ХЭ, СА	Улсын төсөв
1.8	Бэлгийн хүчирхийлэлд өртсөн хохирогчдод үзүүлэх эрүүл мэндийн тусlamж үйлчилгээ үзүүлэх удирдамж боловсруулж батлуулах	Пинээро батлагласан үндэсний удирдамж	Эрүүл мэндийн боловсрол олгох сургуулиудын бакалаврын хөтөлбөрт тусгана	СТ, ЭБЭЭ, ХЭ, СА	Улсын төсөв
Зорилт 2. Жендерт суурисан хүчирхийлэл болон гэр бүлийн хүчирхийлийн нөлөөллийн талаарх тандалт судалгаа, статистик бүртгэлийг боловсронгуй болгож, нэгдсэн мэдээллийн сан байгуулах					

2.1	Ажлын байран дээрх жендерт суурисан хүчирхийллийг судлах	Судалгааны тайлан, ирүүлсэн зөрчлийн хэлбэр, тоо	Эмч, эмнэлгийн мэргэжилтний жендерт суурисан хүчирхийлэл, нийгмийн баталгаа, эрх тэгш байдлын судалгааг хийнэ.	СТ, ЭБЭЭ, ХЭ, ХНА, СА	Улсын тесөв	
2.2	Эрүүл мэндийн үйлчилгээнд үйлчлүүлэгчийн бэртэл гэмтэл, өвчлөл, сэтгэл санааны байдал, айdas, бие махбодь, сэтгэл санаа, зан үйлийн өөрчлөлтийн шалтгааныг тогтоох, хүчирхийллээс үүдэлтэй эсэхийг шалгах, тандах, илрүүлэх аргачлалыг боловсруулах, нэвтрүүлэх	Батлагдсан аргачлэл	Хүчирхийллийн шалтгааныг тогтоох аргачлалыг батлуулж, хүний нөөцийг чадавхжуулна.	СТ, ЭБЭЭ, ХЭ, СА	Улсын тесөв	
2.3	Нийгмийн эрүүл мэндэд хүчирхийллийн үзүүлж буй нөлөө, осол, гэмтэл, өвчлөлийн шалтгааныг судлах, мэдээллийн санд төвлөрүүлэх	Судалгааны тайлан, мэдээллийн санд төвлөрсөн статистик	Хүчирхийллийн үзүүлж байгаа нөлөө, өвчлөлийн шалтгааныг судална.	СТ, ЭБЭЭ, ХЭ, ЭШСГХ, СА	Улсын тесөв	
2.4	Хүүхдийн байгууллагын орчин дахь жендерт суурисан хүчирхийлэлд өртөх байдалд тандалт судалгааг хийх	Судалгаа тайлан, хариу арга хэмжээ	Жендерт суурисан хүчирхийлэлд өртөх байдалд тандалт судалгааг хийнэ.	СТ, ХЭ, ЭШСГХ	Улсын тесөв	
2.9	Хүчирхийлэлд өртсөний улмаас төр болон хувийн хэвшлийн эрүүл мэндийн байгууллагаас тусlamж үйлчилгээ авсан тохиолдлыг бүртгэж мэдээлэх, дагаж мөрдөх эрхэйн актыг боловсруулж батлах	Баталсан журам	H-info программд мэдээллийн сан үүсгэх ажлыг эхлүүлнэ.	СТ, ЭШСГХ, ЭБЭЭ, ХЭ, СА	Улсын тесөв	
2.10	Жендерт суурисан хүчирхийллийн бүртгэл мэдээллийг олон улсын өвчний XI ангиллаар бүртгэж, нэгдсэн мэдээллийн санд нэгтгэх	ЖСХ-тйг мэдээллийн сангийн тоо мэдээ	бүртгэл нэгдсэн	Холбогдох программ хангамжид нэмэлтээр оруулж, салбарын тайландаа тусгана.	СТ, ЭШСГХ, ЭБЭЭ, ХЭ	Улсын тесөв
Зорилт 3. Жендерт суурисан болон гэр бүлийн хүчирхийлэлд өртсөн, өртсөн байж болзошгүй хүнийг илрүүлэх, эрүүл мэндийн тусlamж үйлчилгээг үзүүлэх, эмч, эмнэлгийн мэргэжилтний мэдлэг, ур чадварыг дээшлүүлэх						
3.1	Өмчийн бүх хэлбэрийн эрүүл мэндийн байгууллагуудын тусlamж, үйлчилгээнд хүчирхийлэлд өртсөн хохирогчдод үзүүлэх нийгмийн эрүүл мэндийн тусlamж, үйлчилгээний багц үйлчилгээг нэвтрүүлэх	Багц тусlamж, үйлчилгээг үзүүлэх ЭМБ-ын тоо	Xүүхэд, өсвөр үеийн 1 кабинет, 1 эрэгтэйчүүдийн кабинетад нэвтрүүлнэ	СТ, ЭШСГХ, ЭБЭЭ, ХЭ, СА	Улсын тесөв	

3.2	Эмнэлгийн тусlamж, үйлчилгээ үзүүлэх явцад хохирогчийг илрүүлэх, баримтжуулах, хамгаалах үйлчилгээ үзүүлэх сургалтыг холбогдох мэргэжилтнүүдэд явуулах	Хамгаалах үйлчилгээ үзүүлсэн хүний тоо/хүйс	Хувийн хэвшлийн эрүүл мэндийн байгууллагын эмч, эмнэлгийн мэргэжилтэнд сургалт явуулна	СТ, ЭШСГХ, ЭБЭЭ, ХЭ, СА	Улсын төсөв
3.3	Хүүхэд, өсвер үе, оюутан залуучуудыг хүчирхийлэл, сэтгэцийн эрүүл мэнд, хоол тэжээл, зан үйлийн байдалд тандалт судалгаа хийх	Тандалт, судалгаанд хамрагдсан хүүхэд, өсвер үе, оюутан, залуусын тоо /хүйс	Хүүхэд өсвөр үеийн эрдэлт зан үйлд үнэлгээг хийж, хариу арга хэмжээний төлөвлөгөө боловсруулж, батлуулна	СТ, ЭШСГХ, ЭБЭЭ, ХЭ, СА	Улсын төсөв
3.4	Хүүхэд, залуучуудын дунд бэлгийн чиг хандлага, хүйсийн баримжаа, интерсекс байдалд тандалт судалгаа хийж, эрдэлд өртөхөөс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохион байгуулах	Зохион байгуулсан арга хэмжээ, хамрагдсан хүний тоо	Хүүхдийн байгууллагад тандалт, судалгааг хийнэ	СТ, ЭШСГХ, ХЭ, ЭБЭЭ, СА	Улсын төсөв
3.5	ХБИ болон сэтгэцийн эмгэгтэй хүмүүсийг жендерт суурилсан хүчирхийллээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохион байгуулах	Хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ	ХБИ-дэд хүртээмжтэй, ээлтэй байдалд дүн шинжилгээ хийнэ	СТ, ЭШСГХ, ЭБЭЭ, ХЭ, СА	Улсын төсөв
3.7	Хүмүүсийн бэлгийн чиг хандлага, хүйсийн баримжаа, интерсекс байдал, хүйсийн илэрхийлэл зэргээр ялгаварлан гадуурхалтыг хориглох, тусlamж, үйлчилгээг үр дүнтэй үзүүлэх эмч, эмнэлгийн мэргэжилтний мэдлэг, хандлагыг сайжруулах	Албан хаагчдын тоо /хүйс	анхан шатны эрүүл мэндийн байгууллагын ажилчдад сургалт явуулна	СТ, ЭШСГХ, ЭБЭЭ, ХЭ, СА	Улсын төсөв
3.9	Анхан шатны тусlamж үйлчилгээ үзүүлдэг эмнэлгийн мэргэжилтэнд хүчирхийлэлд өртсөн, өртөж болзошгүй тохиолдлыг таньж мэдэх, илрүүлэх, яаралтай болон анхны тусlamж үйлчилгээ үзүүлэх ур чадвар эзэмшигүүлэх	Бэлтгэсэн албан хаагчдын тоо/хүйс	Анхан шатны эрүүл мэндийн байгууллагын ажилчдад сургалт явуулна	СТ, ЭШСГХ, ЭБЭЭ, ХЭ, СА	Улсын төсөв
3.11	Нийгмийн эрүүл мэндийн ажилтнуудад нийгэм, сэтгэц, зан үйлийн тусlamж үйлчилгээ үзүүлэх арга барилд сургах	Бэлтгэсэн албан хаагчдын тоо /хүйс	Анхан шатны эрүүл мэндийн байгууллагын ажилчдад сургалт явуулна	СТ, ЭШСГХ, ЭБЭЭ, ХЭ,	Улсын төсөв

				СА	
Зорилт 4. Жендерт суурин болон гэр бүлийн хүчирхийллээс урьдчилан сэргийлэх талаар иргэд, олон нийтэд зориулсан сургалт, мэдээлэл, сурталчилгааны ажлыг зохион байгуулах					
4.1	Хүүхдийн эсрэг үйлдэгдэх хүчирхийллийн бүх хэлбэрийг таслан зогсоох, хүчирхийллээс сэргийлэх орчин бүрдүүлэх, ухуулга, нөлөөллийн ажил зохион байгуулах	Ухуулга, нөлөөллийн ажлын тоо	Нөлөөллийн арга хэмжээг явуулна	СТ, ЭШСГХ, ЭБЭЭ, ХЭ, СА	Улсын төсөв
4.2	Нэг цэгийн үйлчилгээний төв, асрамжийн газар, хүүхдийн байгууллагад ажиллаж буй багш, ажилчдад хохирогчтой хэрхэн зөв харьцах чадамж эзэмшүүлэх сургалт явуулах	Хамрагдсан хүний тоо/хүйс	Хүүхдийн байгууллагын багш, ажилчдад сургалт явуулна	СТ, ЭШСГХ, ЭБЭЭ, ХЭ, СА	Улсын төсөв
4.3	Багш, сурган хүмүүжүүлэгч нарт жендерт суурин болон хүчирхийллээс ялгаварлан гадуурхалтаас ангид байх зан үйлийн сургалт явуулах	Хамрагдсан хүний тоо/хүйс	Хүүхдийн байгууллагын багш, ажилчдад сургалт явуулна	СТ, ЭШСГХ, ЭБЭЭ, ХЭ, СА	Улсын төсөв
4.5	Хүчирхийллийн хохирогч болох, ялангуяа хүн худалдаалах гэмт хэргийн талаар мэдлэг ойлголтыг дээшлүүлэх, олон нийтэд чиглэсэн ажлыг зохион байгуулах	Зохион байгуулсан арга хэмжээний тоо	Хүүхдийн байгууллагад урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг явуулна	СТ, ЭШСГХ, ЭБЭЭ, ХЭ, СА	Улсын төсөв
4.6	Шинээр гэр бүл болж буй залуучуудад гэр бүлийн боловсрол олгох, жендерт суурин болон хүчирхийллээс ангид байх, МСС, нөлөөллийн ажил зохион байгуулах	Сургалт, арга хэмжээний тоо	Шинэ, залуу гэр бүлд сургалт явуулна	СТ, ЭШСГХ, ЭБЭЭ, ХЭ, СА	Улсын төсөв
4.7	Сургуулийн орчинд үйлдэгдсэн хүчирхийллээс, дарамтад өртсөнийг илрүүлэх, мэдээлэх журмыг хүүхдийн байгууллагын нийгмийн ажилтан, багш, сургуулийн эмч, сэтгэл зүйч нарт танилцуулж, чадавхижуулах сургалт зохион байгуулах	Хамрагдсан хүний тоо/хүйс	Хүүхдийн байгууллагын багш нарт сургалт явуулна	СТ, ЭШСГХ, ЭБЭЭ, ХЭ, СА	Улсын төсөв
4.9	Хот, суурин газарт шилжин суурьшигчдад гэр бүлийн болон жендерт суурин болон хүчирхийллийн	Хүний тоо/хүйс	Сургалт зохион байгуулсан байна.	СТ, ЭШСГХ,	Улсын

	талаар мэдлэг ойлголтыг нэмэгдүүлэх, эрүүл мэндийн боловсрол олгох			ЭБЭЭ, ХЭ, СА	төсөв
4.10	Хүчирхийллийн эсрэг аянд нэгдэх, олон нийтийн мэдээллийн сүлжээтэй хамтран ажиллах	Аяны хүрээнд зохион байгуулсан үйл ажиллагааны тоо	Аян зохион байгуулсан байна.	СТ, ЭШСГХ, ЭБЭЭ, ХЭ, СА	Улсын төсөв

— oOo —

Ерөнхий захирлын 2025 оны ... дугаар сарын
17 .... өдрийн ... тушаалын 05 дугаар хавсралт

**“ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЛБАР ДАХЬ ХҮҮХДИЙН ЭРХ, ХАМГААЛАЛ” АРГА ХЭМЖЭЭГ
ЭХ, ХҮҮХДИЙН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ҮНДЭСНИЙ ТӨВД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ /2025 ОН/**

№	Хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа	Шалгуур үзүүлэлт	2025 оны хүрэх түвшин	Хариуцах нэгж албан тушаалтан	Төсөв
Нэг. Хууль тогтоомж, эрхзүйн орчныг сайжруулах					
4.	Бага насын хүүхдийн цогц хөгжлийг дэмжих үйлчилгээний зардлыг санхүүжүүлэх олон улсын сайн загвар, туршлагыг өөрийн орны онцлогт нийцүүлэн хөгжүүлэх, санхүүжилтийн үр ашгийг тооцох аргачлал боловсруулах	Аргачлалын төсөл	Бага насын хүүхдийн цогц хөгжлийг дэмжих санхүүжилтийн үр ашигтай загвар, аргачлалын төслийг боловсруулсан байна.	ХЭ, СТ,	Улсын төсөв
7.	Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдэд эрт үеийн нөхөн сэргээх эмчилгээ үзүүлэх тасаг, нэгжийг байгуулах	Шинээр байгуулсан тасаг, нэгжийн тоо	Тасаг, нэгж байгуулсан байна	ХЭ, ХНА	ЭМДС
8.	Аймаг, дүүргийн эмнэлгүүдийг нярайн эмчтэй болгож, нярайн эмч нарыг тасралтгүй чадавхжуулах	Нярайн эмчийн тоо	Аймаг, дүүргийн нэгдсэн эмнэлгүүд нярай эмчтэй болж, чадавхжуулах сургалтад тогтмол хамруулдаг болсон байна	ХЭ,	Улсын төсөв
Хоёр. Тусlamж, үйлчилгээний чанар, хуртээмжийг нэмэгдүүлэх.					
9.	Хүүхэд асрах газрын нялх, балчир насын хүүхдийн бие бялдар, хоол тэжээл, далд өлсгөлөнг тандах, судлах, хариу арга хэмжээг авах, эрүүлжүүлэх	Эрүүлжүүлсэн хүүхдийн тоо	Хүүхдийн асрах төвүүдэд тандалт, судалгааг хийж, тайлан, зөвлөмжийг танилцуулсан байна	ХЭ, ЭШСГХ,	Улсын төсөв
10.	Гэрээр хүмүүждэг, эмээ, өвөө дээрээ өсөж буй, асран хамгаалагч нь хөгжлийн бэрхшээлтэй, эцэг эх нь архины хамааралтай, үл хайрхах хүчирхийлэлд өртдөг нялх, балчир насын хүүхдийг олж илрүүлэх, урьдчилан сэргийлэх үзлэгт хамруулах, эрүүлжүүлэх	Хүүхдийн тоо	Урьдчилан сэргийлэх үзлэгийг явуулж, эрүүлжүүлэх арга хэмжээг авсан байна	ХЭ,	Байгууллагын төсөв
14.	Сэтгэцийн эрүүл мэндийн тулгамдсан асуудалтай хүүхдийг илрүүлэх, үнэлэх аргачлалыг боловсруулах, ерөнхий боловсролын сургуулийн нийгмийн ажилтан, сэтгэл зүйч, багш нарыг чадавхжуулах	Баталсан аргачлал	Баталсан аргачлалын дагуу хүний нөөцийг чадавхжуулах сургалт зохион байгуулсан байна.	СТ, ЭШСГХ, ХЭ, СА	Улсын төсөв, ОУБ-ын санхүүжилт
18.	Анхан шатны эрүүл мэндийн байгууллага бага насын хүүхдийн хөгжлийг хянах, өсөлт, хөгжлийн хоцролтыг эрт илрүүлэх үзлэгийг тогтмол зохион	Олон нийтийн оролцоонд түшиглэн хэрэгжүүлсэн эрт үеийн оролцооны үйл	Олон нийтийн оролцоонд түшиглэн хэрэгжүүлсэн эрт үеийн оролцооны үйл ажиллагааны тоо	ХЭ	Улсын төсөв, ОУБ-ын санхүүжилт

	байгуулж, хөгжлийн хоцрогдолтой, эрсдэлтэй хүүхдэд зориулсан тусгай дэмжлэг, эрт үеийн оролцооны хөтөлбөрийг олон нийтийн оролцоонд тушиглэн хэрэгжүүлэх	ажиллагааны тоо	нэмэгдсэн байна		
19.	Анхан шатны ЭМБ-ын ажилтныг нярайн эрт үеийн оношилгоо хүүхдийн цогц хөгжлийн үзүүлэлтийг хянах арга зүйд сургах, чадавхийг дэмжих	Зохион байгуулсан сургалт, хамрагдсан хүний тоо	8 дүүрэг, 18 аймагт сургалт зохион байгуулсан байна	ХЭ, ЭШСГХ	Улсын төсөв, ОУБ-ын санхүүжилт
20.	Хүүхэд бүрийн эрүүл мэнд, өсөлт, хөгжлийг хянах үзүүлэлт, аргачлал, хяналтын хуудсыг боловсруулж, хүүхдийн эрүүл мэнд, хөгжлийн цогц хяналтыг 9, 18, 36, 60 сартайд хийж, мэдээллийн системд бүртгэх	Хяналтад хамрагдсан 9, 18, 36, 60 сартай хүүхдийн хувь	Жил бүр хамрагдалтыг 0,5 хувиар нэмэгдүүлж ажилласан байна	ХЭ, ЭШСГХ	Улсын төсөв
21.	Хүүхдэд эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээг үзүүлж буй төрийн болон хувийн хэвшлийн эрүүл мэндийн байгууллагын тусламж, үйлчилгээний чанар, аюулгүй байдалд хяналт, үнэлгээг хийх	Хяналт, үнэлгээнд хамрагдсан ЭМБ-ын тоо, үнэлгээний дүн	Төр хувийн хэвшлийн эрүүл мэндийн байгууллагын эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээний чанар, аюулгүй байдалд хяналт, үнэлгээг хийж, дүгнэлт, зөвлөмж хүргэсэн байна	ЭМТУЧАБА, ХЭ	Улсын төсөв
Гурав. Урьдчилан сэргийлэх, соён гэгээрүүлэх					
24.	Бага насын хүүхдийг хөгжлийг дэмжихэд эцэг, эх, асран хамгаалагчдыг чадавхжуулах үйлчилгээний загварыг хөгжүүлэх, жижиг төвийг байгуулах	Төвийн тоо	Хүүхдийн сэргээн засах төвийг түшиглэсэн жижиг төвийг төрөлжүүлэн байгуулсан байна	ХЭ, ЭШСГХ, СТ	Улсын төсөв ОУБ-ын санхүүжилт
Дөрөв. Хүүхдэд эзлтэй аюулгүй орчин бүрдүүлэх					
27.	Эхийн хэвлийд ураг бүрэлдэх үеэс эхлэн 1000 хоногийн хугацаанд хүүхдийн хөгжлийг хянах, өсөлтийг дэмжих, эх хүүхдийн эрүүл мэнд, хоол тэжээл, асаргаа хамгааллын чиглэлээр эцэг, эх, асран хамгаалагчийг чадавхжуулах сургалт, үйл ажиллагаа зохион байгуулах	Зохион байгуулсан үйл ажиллагаа, хамрагдсан иргэдийн тоо	Жирэмсэн болон бага насын хүүхэдтэй эхчүүдэд хүүхдийн хөгжлийг хянах, өсөлтийг дэмжих сургалтыг цахим болон танхиминын хэлбэрээр зохион байгуулсан байна.	ЭШСГХ, ЭБЭЭ, ХЭ, СА	Улсын төсөв
30.	Олдмол хөгжлийн бэрхшээлтэй болохоос сэргийлэх, эрт илрүүлэх талаарх ойлголтыг олон нийтийн мэдээллийн хэрэгслээр түгээх	Арга хэмжээ, оролцсон хүний тоо	Жилд 3 доошгүй арга хэмжээг зохион байгуулсан байна.	ЭШСГХ, ХЭ, СА	Улсын төсөв
32.	Бага насын хүүхэдтэй ажилтныг дэмжих, ажлын цагийн болон "Хүүхэд асрах чөлөө"-ний уян хатан зохицуулалтыг хэрэгжүүлэх, эцэг эхийн зөвлөлөөр дамжуулан хүүхэд хамгааллын бодлого хэрэгжүүлэх	Эцэг эхийн зөвлөлөөс зохион байгуулсан арга хэмжээ, нөлөөллийн ажлын тоо	Жил бүр 3 доошгүй арга хэмжээг зохион байгуулсан байна	ХНА, ЭБЭЭ, ХЭ, СА, ЭШСГХ, СТ	Улсын төсөв
33.	Хүүхдийн сэтгэл зүйг дэмжих, хүүхэдтэй тэгш	Хүүхдийн сэтгэл зүй,	Эзлтэй орчин бүрдүүлсэн байна	СТ,	Улсын төсөв

	харилцах, ялгаварлан гадуурхалтгүй үйлчилгээ үзүүлэх эрүүл мэндийн байгууллагын ээлтэй орчин бүрдүүлэх	харилцааг дэмжих ээлтэй орчин бүрдүүлсэн тасгийн тоо		ХЭ	
34.	Архи, согтууруулах ундаа, мансууруулах бодисын талаарх эрүүл мэндийн боловсрол олгох нөлөөллийн арга хэмжээг хэрэгжүүлэх	Хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний тоо	8-17 насны хүүхдүүдийн мансууруулах бодисын талаарх эрүүл мэндийн боловсрол олгосон байна.	ЭШСГХ, ЭБЭЭ, ХЭ, СА,	Улсын төсөв

— oOo —